

MILJÖUTSKOTTETS BETÄNKANDE 5/2009 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om utbetalning av bostadssparpremie 2009—2011 och till ändring av 5 § i lagen om statsborgen för ägarbostadslån

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 19 maj 2009 en proposition med förslag till lag om utbetalning av bostadssparpremie 2009—2011 och till ändring av 5 § i lagen om statsborgen för ägarbostadslån (RP 75/2009 rd) till miljöutskottet för beredning.

- överinspektör Jorma Pietiläinen, miljöministeriet
- budgetråd Pekka Pelkonen, finansministeriet
- tf. förvaltningsdirektör Heli Huuhka, Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet
- direktör Kaija Erjanti, Finansbranschens Centralförbund.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av
- Statens delegation för ungdomsärenden
 - Finlands Ungdomssamarbete — Allians rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att det stiftas en lag om utbetalning av bostadssparpremie 2009–2011 och att lagen om statsborgen för ägarbostadslån ändras. Syftet med ändringarna är att den som skaffar sin första bostad ska ha ett bättre läge på bostadsmarknaden och att samtidigt hjälpa upp bostadshandeln som lamslagits av den finansiella krisen och lågkonjunkturen.

Inom ramen för systemet med bostadssparpremie (BSP) ska den som köper bostad senast den

31 december 2011 få en bostadssparpremie på 3 000 euro. Dessutom ska systemet förbättras genom att det högsta beloppet för räntestödda BSP-lån höjs och lånetiden förlängs genom en förordning som utfärdas när lagarna stadfästs.

I lagen om statsborgen för ägarbostadslån föreslås maximibeloppet för statsborgen bli höjt.

Lagarna avses träda i kraft den 1 juli 2009.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning anser utskottet att propositionen är behövlig och motiverad. Utskottet tillstyrker lagförslagen utan ändringar med följande anmärkningar.

Det är viktigt att det finns ett system till stöd för dem som köper sin första bostad, för de befinner sig i en betydligt svårare situation än de som byter bostad. På senare år har ganska få BSP-lån tagits ut, men det har främst berott på att det har funnits lån med låg marknadsränta att få. Systemet med BSP-lån har inte varit konkurrenskraftigt i förhållande till dem. Bostadspri-serna har fördubblats sedan det högsta beloppet för BSP-räntestödslånen justerades senast, 1996. Därför är det nödvändigt att höja det högsta be-loppet. Banken beviljar BSP-lån för högst 90 procent av bostadens pris. Det högsta beloppet för räntestödslån föreskrivs i förordning och va-rierar efter kommungrupp. I Helsingfors är det nu 72 400 euro. Följaktligen måste också det högsta beloppet för statsborgen höjas för att sys-temet ska moderniseras och problem med säker-heter undvikas. Regeringen föreslår att det högs-ta beloppet för borgen höjs från 25 250 till 50 000 euro.

Utskottet ställer sig bakom de här förslagen, som bygger på riksdagens uttalanden i samband med att den godkände den föregående proposi-tionen om att förbättra lagstiftningen om syste-met med bostadssparpremier. Riksdagen förut-satte att regeringen skulle vidta åtgärder för att höja de högsta beloppen för både BSP-lån och statsborgen.

I BSP-systemet betalar staten 70 procent i räntestöd på den del av den årliga räntan på rän-testödslånet som överstiger 3,8 procent av det utestående kapitalet de tio första låneåren. Det är alltså fråga om en räntegaranti som under perio-der med låga marknadsräntor beviljas för even-tuella framtida räntehöjningar.

Trots namnet bostadssparpremie har systemet sedan 1992 inte gått ut på att betala sparpremier, utan det har uttryckligen varit ett räntegaranti-system. Genom propositionen återinförs en bo-stadssparpremie som nu är 3 000 euro per bo-stad, om avtalet om köp eller överlåtelse av en bostad har ingåtts eller byggarbetet på ett eгна-hemshus har startat senast den 31 december 2011. Utskottet bifaller förslaget eftersom spar-premier är en effektiv och snabb stimulerande åtgärd, men menar att ränte- och säkerhetsfrågor bör prioriteras högre än sparpremier när syste-met utvecklas vidare.

Utskottet påpekar att unga enligt undersök-ningar inte känner till BSP-systemet så bra. Bankerna bör satsa mer på att marknadsföra det vid sidan av andra banktjänster. Också miljömi-nisteriet bör arbeta för att göra systemet känt i samråd med kommuner och studerandeorganisa-tioner.

Utskottet anser fortfarande att hela BSP-sys-temets funktion bör utvärderas. Ett temporärt premiesystem i kombination med väsentliga höj-ningar av de högsta beloppen för lån och borgen omställer systemet i grunden och därför kom-mer det troligen att bli populärare. Konsekven-serna måste bevakas och en bedömning göras av om de valda metoderna är lämpliga.

Utskottet lyfter också fram behovet av en övergripande analys av de ungas boendemöjlig-heter. Vi bör främja ägt boende men också för-bättra de ungas möjligheter att hyra bostad till skäligt pris. Utöver stödet för bättre hyresboen-de överlag finns det ett bra verktyg för att främja ungdomsbostäder, nämligen investeringsstöd för grupper med särskilda behov, riktat till student-bostäder.

Förslag till beslut

Således föreslår miljöutskottet

att lagförslagen godkänns utan änd-ringar.

Helsingfors den 4 juni 2009

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Susanna Huovinen /sd
vordf. Pentti Tiusanen /vänst
medl. Rakel Hiltunen /sd
Tanja Karpela /cent
Timo Kaunisto /cent
Timo Korhonen /cent
Merja Kuusisto /sd

Tapani Mäkinen /saml
Petteri Orpo /saml
Sanna Perkiö /saml
Sari Sarkomaa /saml
Janne Seurujärvi /cent
Oras Tynkkynen /gröna
Pauliina Viitamies /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Ekroos.